

Monitorovací zpráva o vývoji chorob a škůdců v sadech



Zpráva č. 11

11. 6. 2013

24. týden

1. Aktuální situace
2. Doporučení
3. Přípravky

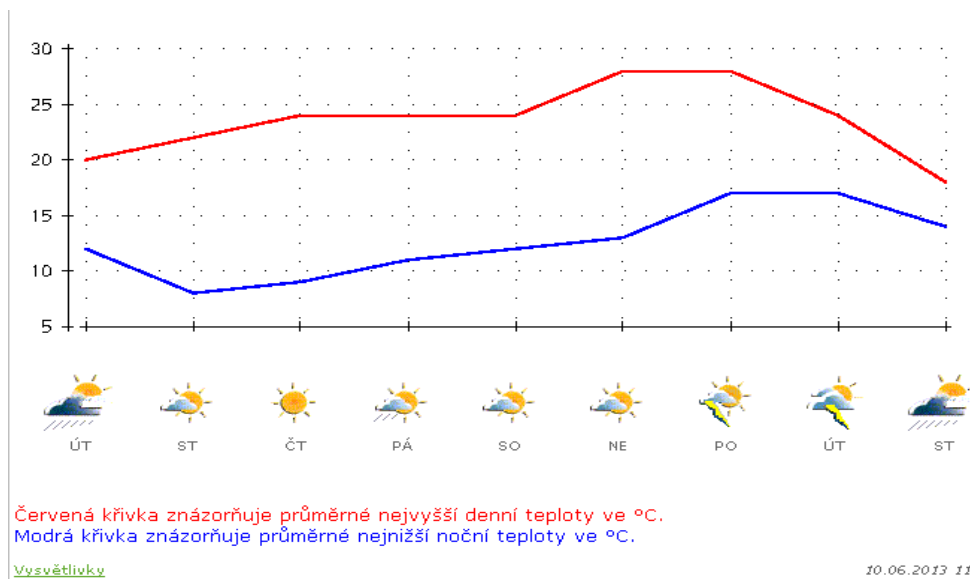
1. Aktuální situace

1.1. Fenofáze



Jádroviny se nacházejí ve stádiu vlašského ořechu, peckoviny ve fenofázi BBCH 75, rané třešně BBCH 85 -87 (pokročilé zrání až sklizňová zralost).

1.2 Počasí



Zvlněná studená fronta bude postupovat přes naše území zvolna k východu a od západu se bude rozšiřovat výběžek vyššího tlaku vzduchu. Zpočátku zataženo až oblačno, déšť nebo dešťové přeháňky a místy bouřky. Později vyjasňování a oteplování, ustávání srážek. Vývoj přímo v dané lokalitě sledujte na www.yr.no (odkaz k dispozici též na www.amet.cz nebo www.biosad.cz).

1.3 Výskyt patogenů

Jádroviny: příznaky **strupovitosti** jabloně na listech. Zásoba askospor v loňských listech spadných na zem je již téměř vyčerpána. Na lapači v Nosislavi (jižní Morava) nebyly zaznamenány nové askospory do dobu dvou týdnů. Dochází k sekundárnímu šíření.

Silný výskyt **padlí** je zaznamenán na odrůdách citlivých k této chorobě.

Peckoviny: poškození **moniliovou spálou**. Na meruňkách se objevuje **hnědnutí listů meruňky** (*Gnomonia erythrostoma*). Viditelné příznaky výskytu **suché skvrnitosti listů peckovin** (*Stigmia carpophila*).



Strupovitost – léze po primárních infekcích; infekce na plodech (odr. Rubín)



Padlí – poškození u citlivých odrůd



Spála na slivoních

1.4 Entomofauna

Obaleč jablečný: O víkendu významná letová vlna s kladením. Nyní líhnutí housenek z kladení, které proběhlo ve druhé dekádě května (16. – 20.5.). Další hromadné líhnutí po splnění $BSET_{10}(H)=2100^{\circ}C$ od počátku významného kladení. Předpoklad larvicidního ošetření: Jižní Morava ihned, ostatní obalsti koncem týdne. Vývoj možno odhadnout dle grafů RimPro (viz příloha zprávy).

Obaleč zimolezový: Na J. Moravě i v Čechách letová vlna. Termín ošetření larvicidem obdobně jako v případě obaleče jablečného.

Obaleč švestkový: aktivita je variabilní dle lokalit. Nutno sledovat úlovky v lapácích. Ve východních Čechách v minulém týdnu nárůst počtu jedinců, který bude pokračovat s avizovaným oteplením.

Vrtule třešňová: lze předpokládat líhnutí prvních vajíček ve středně pozdních odrůdách třešní.

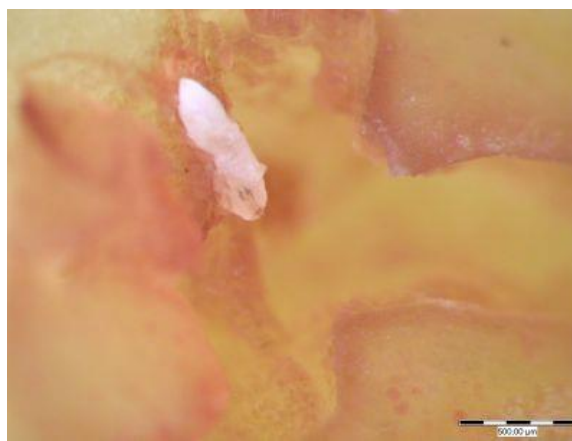
Mera skvrnitá: výskyt dospělců druhé letní generace, vajíčka převážně oranžová, nové nymfy L1-L2 + nymfy L4 a L5 z předchozí generace. Začíná se objevovat i v sadech, kde v jarním období téměř nebyla.

Ostatní škůdci: Nárůst populací mšic, zejména v peckovinách (švestky, třešně), ale objevuje se i v jádrovinách. Na J. Moravě počátek letu nesytky jabloňové, výskyt zobonosek. Počátek výskytu bejlmorek.

Přirození nepřátelé: všeobecně úbytek populací přirozených nepřátel.



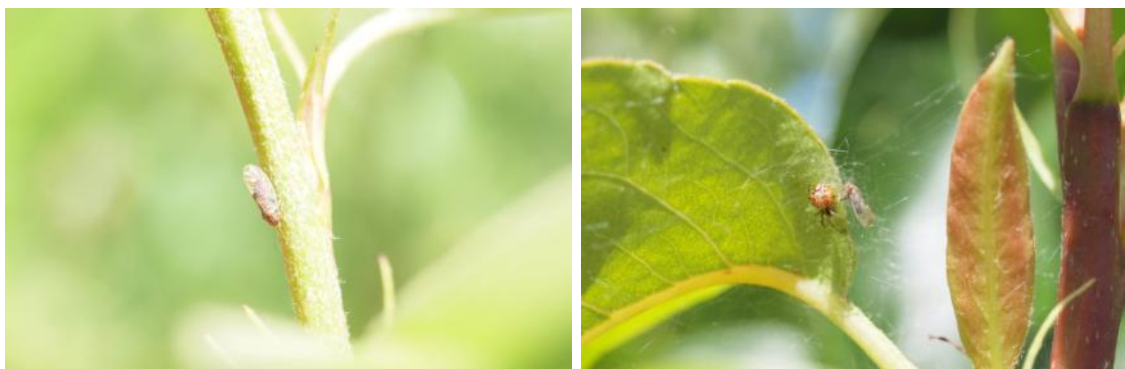
Vrtule třešňová - vpich



Vrtule třešňová – vajíčko těsně před líhnutím (patrné 2 černé skvrny - kusadla)



Obaleč zimolezový a o. jablečný v lapáku



Mera skvrnitá – dospělec druhé letní generace (část populace dospělců je likvidována pavouky)



Na mladých letorostech a listech se objevují kolonie mšic. Vpravo – nesytka jabloňová.

1.4.1 Grafy RimPro – viz příloha zprávy

1.4.2 Teplotní sumy

Přehled škodlivých organismů, u nichž je aktuální splnění cílové teplotní sumy. Na jižní Moravě splněny podmínky pro líhnutí housenek obaleče jablečného. Jde o líhnutí vajíček vykladených během období 16.5. – 20.5. V chladnějších polohách však dojde k urychlenému dosažení této sumy s avízovaným oteplením ve druhé polovině týdne! Pro porovnání doporučujeme shlédnout výstupy programu RimPro na www.biosad.cz/signalizace.htm. Ostatní zdrojová data viz www.amet.cz/chorskud.htm

Tab. - Teplotní sumy

Oblast	Škodlivý činitel	Vývojové stádium/ošetření	% vývoje
Jižní Morava (Stošikovice)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	100
	obaleč švestkový	1. kontrola vajíček	97
Severní Morava (Klopina)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	75
	obaleč švestkový	1. kontrola vajíček	68
Východní Čechy (Jičínsko)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	70
	obaleč švestkový	1. kontrola vajíček	66
Střední Čechy (Slaný)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	72
	obaleč švestkový	1. kontrola vajíček	69
Záp. Čechy (Kláštorec n. O.)	obaleč jablečný	počátek kladení	98
	obaleč švestkový	1. kontrola kladení	73
Jižní Čechy (Temelín)	obaleč jablečný	počátek líhnutí housenek	61
	obaleč švestkový	1. kontrola kladení	92

(zdroj: www.amet.cz)

2. Doporučení

2.1.1. Strupovitost jabloně (*Venturia inaequalis*)

Ve výsadbách s projevy choroby na listech je nebezpečí sekundárního šíření konidii po ovlhčení listů v dešti.

2.1.2. Padlí jabloně (*Podosphaera leucotricha*)

Mechanicky odstraňovat primárně napadené části stromů za účelem omezení sekundárního šíření padlí. Ošetření přípravky v intervalu 7 - 10 dnů až do poloviny července.

2.1.3. Spála růžovitých (*Erwinia amylovora*)

Infekce spály se vyskytuje za situací, kdy dojde během dvou až čtyř dnů teplého počasí k rozmnožení bakterií *Erwinia amylovora*. K rozmnožení bakterií dochází za teplého počasí, ideální jsou teploty od 25 do 32 °C., avšak k infekci může dojít i za nižších teplot v případě, že se spála v minulosti vyskytovala v sousedství. Signalizace infekcí spály růžokvětých pomocí metody **Cougarblight**, která ukazuje rizika namnožení bakterií v závislosti na teplotě vzduchu, sledujte pro danou lokalitu na www.amet.cz v odkazu **Škodliví činitelé – sady** kliknutím na příslušnou meteostanici.

2.1.4. Blumeriella jaapii

Napadá třešně a višně, které jsou více náchylné k této chorobě. Životní cyklus houby *Blumeriella jaapii* je podobný jako u strupovitosti jabloně, nebezpečí sekundárního šíření v období ovlhčení listů po srážkách, optimální teplota pro šíření je 15 – 20 °C.

2.1.5. Suchá skvrnitost listů peckovin (*Stigmina carpophila*)

Ošetření se provádí podle průběhu počasí v 10 – 14 denních intervalech. Strategie ochrany podobná jako pro strupovitost jabloně.

2.1.6. Hnědnutí listů meruňky (*Gnomonia erythrostoma*)

Patogen přezimuje pouze na napadených listech a na jaře se askosporami šíří zpět na listy. Pro průnik infekce je nezbytně nutné ovlhčení listů (při teplotě 15 – 20 °C po dobu 6 hodin).

Patogen přezimuje pouze na napadených listech a na jaře se askosporami šíří zpět na listy. Askospory se začínají tvořit 2–3 týdny po dokvětu a v závislosti na průběhu počasí se tvoří 4–6 týdnů. Pro průnik infekce je nezbytně nutné ovlhčení listů. Strategie ochrany podobná jako pro strupovitost jabloně.

2.2. Škůdci

2.2.1. Obaleč jablečný

Na jižní Moravě nyní larvicidní ošetření, pokud již nebylo provedeno. Na ostatních lokalitách k dosažení sum od prvního významného kladení (většinou 16.5. - 20.5. 2013) dojde v dohledné době. Při rozhodování o zásahu je třeba zvážit intenzitu náletu a také, do jaké míry byly splněny k výše uvedenému období splněny podmínky pro kladení. Hlavní důraz je třeba klást na ošetření proti housenkám, jež se budou líhnout s posledního kladení (uplynulý víkend). K němu dojde po splnění BSET10(h)=2100°C. Odhad – do 10 dnů.

2.2.2. Obaleč zimolezový

Sledování teplotních sum – odhad zásahu obdobně jako u druhé vlny obaleče jablečného (do 10 dnů dle teplot).

2.2.3 Vrtule třešňová

Ošetření larvicidy ve středně pozdních odrůdách třešní. Zásah nutno po 10 dnech zopakovat (s ohledem na OL).

2.2.3 Ostatní škůdci

Zásah aphicidy proti mšicím; ošetření proti L1 nymfám mery skvrnitě. Při současném výskytu zobonosek a mšic a stejně při larvicidním zásahu proti obalečům (jablečný, švestkový) je V IP výhodnější použít např. neonikotinoidy nebo Reldan 22. Nutno ale zvážit negativní dopad na populace přirozených nepřátel.

3. Přípravky

Organismus	EP	IP	Pozn.
Obaleč jablečný	MADEX, Carpovirusine, Spintor* (Larvicidní ošetření lze předpokládat koncem týdne.	Larvicid dle registru	*) vedlejší účinky na přirozené nepřátele
Obaleč švestkový	-	larvicid dle registru	Pouze při výskytu významné letové vlny
Vrtule třešňová	-	larvicid dle registru	Středně pozdní odrůdy třešní
Strupovitost jabloně	Přípravky na bázi síry, Alginure, Myco-Sin, Polisenio	Kontaktní přípravky, systémové a kurativní v kombinaci s kontaktními fungicidy dle registru.	Dávky síry je nutné snížit v závislosti na teplotě (nad 25 °C)
Padlí jabloně	Přípravky na bázi síry, Polisenio	Jako EP, fungicidy dle registru	Dávky síry je nutné snížit v závislosti na teplotě (nad 25 °C)
<i>Blumeriella jaapii</i>	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru (Delan, Dithane, Novozir, Punch, Syllit, Talent..	
Suchá skvrnitost listů peckovin	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru (Novozir, Delan, Dithane, Syllit,..)	
Hnědnutí listů meruňky	Obdobně jako u strupovitosti jabloně	Dle registru	

Upozorňujeme, že konečné rozhodnutí o zvolené variantě ochrany musí učinit ovocnář na základě vyhodnocení aktuálních podmínek v konkrétní výsadbě. Věříme, že tyto údaje budou užitečné pro Vaše rozhodování. Pokud budete mít připomínky, sdělte je na adresu biosad@atlas.cz

Martin Bagar 603 155 208, Vladan Falta 733 131 114, Václav Psota 733 522 664, Tomáš Litschmann 731 702 744 (AMET)